

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДОСТАВКИ ТОВАРІВ НАРОДНОГО СПОЖИВАННЯ В МІЖНАРОДНОМУ СПОЛУЧЕННІ

Воскобойник В.О.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Сьогодні міжнародні транспортні коридори (МТК) реалізують розширений спектр транспортних послуг. Це доставка пасажирів і вантажів найкоротшим шляхом і в мінімальні терміни. У МТК відбувається також перевалка вантажів з одного виду транспорту на інший та їхня обробка. Весь комплекс транспортних робіт вимагає розвитку як самих шляхів сполучення (автомобільні дороги, залізничні колії), так і транспортноскладських комплексів (ТСК) по обробці і перевалці вантажів (водні і повітряні порти, залізничні станції, контейнерні термінали), усієї транспортної інфраструктури (під'їзні шляхи, ремонтні підприємства, розгалужена сфера послуг). Особливо важливу роль у системі МТК відіграє розвиток інформаційної інфраструктури, що акумулює, обробляє, зберігає й використовує інформацію про наявність вантажу, потребу в тих або інших транспортних засобах, забезпечує безперервне спостереження за проходженням вантажів і підвищує рівень їх збереження. Існування МТК передбачає використання на конкретному напрямку переміщення пасажирів і вантажів кількох видів транспорту, а також обов'язкову наявність високо насиченої інфраструктури для їхнього обслуговування, зв'язку та сервісу.

Саме поняття МТК передбачає швидке і безпечно просування пасажирів і вантажів на великі відстані на території декількох країн. Це досягається в тому числі шляхом створення пільгових умов вантажоперевезень на маршрутах конкретного МТК (рис.1).

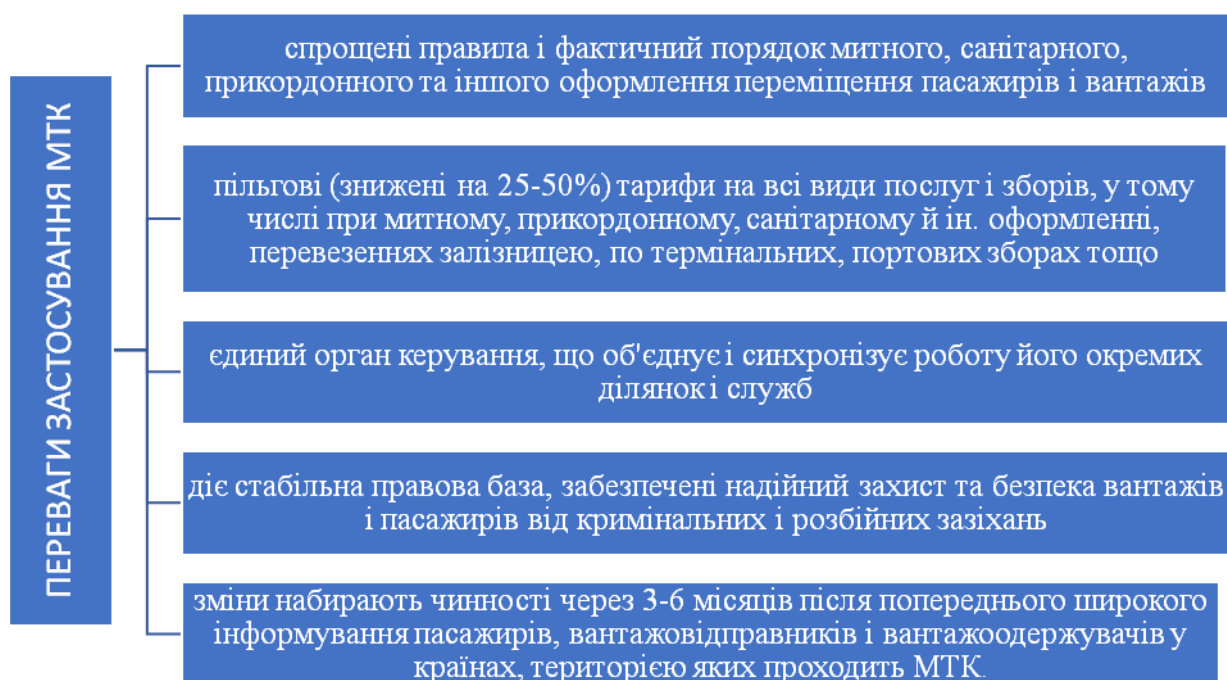

Рисунок 1 – Переваги організації перевезень по МТК

Міжнародна транспортна мережа України і діючі системи перевезення в умовах трансформації економіки вимагають принципових змін в експлуатаційно-технологічній діяльності, а також заміни технічних засобів і устаткування. Головними вимогами до удосконалення транспортних коридорів, що проходять територією України є – рисунок 2.

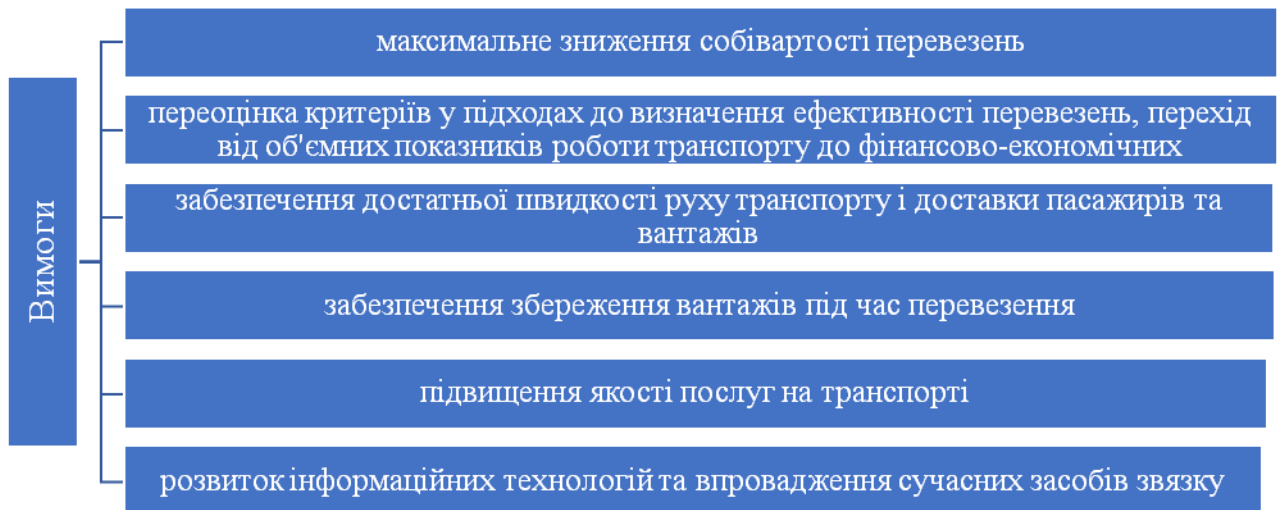

Рисунок 2.2 – Сучасні вимоги до українських МТК

Для забезпечення ефективної роботи транспортних коридорів важливим є створення прикордонних та митних пунктів пропуску, а також транспортно-складських комплексів для переробки вантажів, які поділяються на:

- прикордонні сухопутні, які розміщуються у Ковелі, Раві-Руській, Мостиській, Чопі, Харкові, Сумах, Чернігові;
- сухопутні (в Києві, Житомирі, Вінниці, Полтаві, Сумах, Дніпропетровську, Кіровограді, Черкасах, Сімферополі, Мелітополі, Одесі, Хмельницькому, Тернополі, Рівному, Львові, Івано-Франківську);
- водні (у Рені, Ізмаїлі, Усть-Дунайському, Білгород-Дністровському, Іллічівську, Одесі, Південному, Миколаєві, Октябрьському, Херсоні, Скадовську, Євпаторії, Бердянську, Маріуполі, Запоріжжі, Дніпропетровську, Києві).

Як свідчить аналіз наявних даних, в разі відсутності адекватної реакції з боку української держави на очікувані в найближчі 3-4 роки зміни функціонування міжнародного ринку транспортних послуг та умов доступу до нього, в значній мірі може скоротитись частка вітчизняних автомобільних перевізників на міжнародних ринках перевезень. Останнє, в свою чергу, негативно позначиться на ситуації із втратою транзитного потенціалу країни та може призвести до суттєвого скорочення національного внутрішнього валового продукту (ВВП) держави.

Збереження або розширення частки українських перевізників на міжнародних ринках транспортних послуг є критично важливим, оскільки зменшення їх частки може призвести до суттєвого зменшення ВВП України. Залучення транзитних потоків є великою комплексною проблемою, оскільки транзит є сферою міждержавної конкуренції, а в його організації беруть участь багато державних і комерційних структур, які працюють в єдиному технологічному ланцюзі. Неefективна робота хоч би одного учасника ланцюга призводить до збою усієї системи транзитних перевезень.

Враховуючи вищезазначене, з метою забезпечення виконання поставлених завдань з відновлення економічного зростання й модернізації економіки країни, реалізації основних напрямків «Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року» в частині забезпечення розвитку експорту транспортних послуг, ефективного використання транзитного потенціалу, з метою недопущення загроз національній безпеці держави необхідно передбачити заходи щодо: підвищення конкурентоспроможності вітчизняного транспорту на міжнародному ринку транспортних послуг; встановлення і підтримки у рамках торгівельної і транспортної політики держави сприятливих умов для українських експортерів транспортних послуг; сприяння реалізації інтересів вітчизняних

перевізників на світовому ринку транспортних послуг; створення умов для придбання українськими перевізниками сучасної транспортної техніки, що забезпечує не лише конкурентоспроможність на міжнародних ринках, але і принципову доступність цих ринків для вітчизняних операторів.